

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/106

Karar No : 1981/399

ÖZET : Sıkıyönetim ilân ve tasarruflarına ilişkin bulunmayan suçlara ait davaların Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davaçı : K.İ.

Sanıklar : Zafer Erkuş, Hilmi Hatinoğlu, Aydın Azizoglu.

O L A Y : 23.9.1979 günü, Aydınlıkevler'de bir akrebasına giderken, yak

cının sanıklar tarafından çevrildiğini, kimliği, ikametgâhı ve nereye gidip, nereden geldiği beyana zorlandığını, daha sonra dövüldüğünü, böylece sanıkların, ideolojik amaçla kimlik ve metgâhına beyan etmeye zorlama suretiyle tehdit suçunu işlediklerini ileri sürer. Altında Savcılığı, sanıkların eylemlerine uyan TCK.nun 188/1-3. ve 64. maddelerine göre cezalandırılmaları isteniyorsa Asliye Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açmıştır.

Altında Asliye Ceza Mahkemesi, 13.2.1980 gününde, 1979/593-1980/53 sayılı sanıklara atılı eylemin niteliği itibarıyla sıkıyönetim ilânını gerektiren eylemlerden oluştuğu, 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, 24.12.1980 gününde, 1980/1268-Mit/40 sayılı ile, sanıkların TCK.nun 188/1-3 maddelerini ihlâl ettikleri ileri sürülmüş ise de, yakıncı beyanı dışında bu suçun işlendiği hususunda başkaca kanıt olmadığı, dövülme hususu tabip raporu ile sabit olduğundan bu suçun sübutu halinde TCK.nun 456 maddesinin uygulanması gerektiği, ancak bu suçun da ideolojik yönünün bulunduğu hususunda kanıta rastlanmadığı, adiyen müessir fiil suçlarına 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre Asliye Mahkemelerinde bakılması gerektiği kanısı ile görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE FERİHCE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Öztural, İsmail Oğuz, Şa Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmalarıyla yaptığı 22.6.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünceleri okunduktan; toplantıya, Askeri Yargıtay Başsavcılığı yerine katılan Yardımcı Yavuz Öğüt'ün aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp, düşünüldü :

Sanıklara atılı suç, 26.12.1978 günü Ankara İli'nde ilân olunan sıkıyönetimden sonra 23.9.1979 gününde işlenmiş olup, görev sorununun çözümünde 1402 sayılı Yasa'nın maddesinin nazara alınması gerekir.

.../...

A

Anılan maddede, sıkıyönetim ilânından sonra, sıkıyönetim ilân ve faaliyetleri ilişkin olarak o yerde ve bu maddede sayılan suçların işlenmesi halinde davalara sıkıyönetim mahkemelerinde bakılması öngörülmektedir. Sanıklara atılı suç, iddianamedeki tavsif göre ideolojik amaçla, kimlik ve ikâmetgâhını beyan etmeye zorlamak suretiyle işlenen tehdit suçudur.

Gerçekten sanıklara atılı suç, yakınıcısının kimlik ve ikâmetgâhını söyletmek için zor kullanılarak yapılan tehdit eylemidir. Vê 1402 sayılı Yasa'nın 15/f maddesinde yer almaktadır.

Mahkemeler uygulanması istenen yasa maddesi ile değişik, eylemle bağlıdır. Eylem TCY'nin 188/3. maddesinde belirlenen ve zorlama unsurunu içeren tehdit eylemidir. Bu eylemin ikası sırasında zor kullanılması, yani müessir fiilde bulunulması, eylemin bir unsurudur. Ounun için müessir fiili, zorla tehdit fiilinden ayrı düşünmeye olanak yoktur.

Anılan eylem 1402 sayılı Yasa'nın 15/f maddesinde yer almakla birlikte, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin ise o taktirde sıkıyönetim askeri mahkemelerinin bu ça ilişkin davaya bakması gerekir. Oysa sanıklara atılı suç, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin değildir. Zira dosyada, sanıklar ve mağdurun hangi görüşe mensup oldukları dair bilgi olmadığı için olayın görüş ayrılığından, politik veya ideolojik nedenden kaynaklandığı söylenemez. 26.12.1978 de sıkıyönetim, yaygın şiddet eylemlerinin kesin belirtilerinin ortaya çıkması nedeniyle ilân edilmiş olup, sanıklara atılı suçun böyle bir eylemi gerçekleştirmek amacıyla işlendiği yolunda dosyada yeterli kanıt da yoktur. O halde sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmayan suçtan dolayı açılan davanın Adli Yargı rinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle Altındağ Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../...

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği bu nedenle Altındağ 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 18.2.1980 günlü, 1979/593 esas, 1980/53 K sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 22.6.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

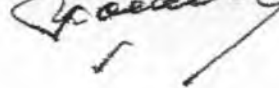
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

